

Nursipalu harjutusvälja laiendamine

Harjutusvälja laiendamise vajadus

- Eesti suurendab kaitsekulutusi ja investeerib uutesse relvasüsteemidesse.
- NATO otsustas juunis Madridi tippkohtumisel, et tugevdab oma idatiiva kaitset, sh Eesti kaitseks luuakse diviisi struktuur ja määratakse täiendavad liitlasüksused.
- Maakaitse kahekordistub 20 000 võitlejani ning suureneb ajateenijate arv.
- Eestis on hetkel vaid üks suurem harjutusväli – Kaitseväe keskpõlvüü –, kus on võimalik teha soomusmanöövri ning kaudtuleharjutusi. Keskpõlvüü on täna juba peaaegu 100% hõivatud.
- 2. jalaväebrigaadil puudub piisavalt suur ja Võru lähedal asuv harjutusala.
- Oleme kaalunud alternatiive üle terve Lõuna-Eesti ning Nursipalu harjutusvälja laiendamisele on olemasoleva taristu paiknemist ja eraomandi osakaalu harjutusvälja alal ja sellest lähtuvalt ka laiendamise vajadusi arvestades ainuühtlane lahendus.

Nursipalu harjutusvälja laienduse ulatus

- Laiendusala ulatub Antsla, Rõuge ja Võru valla alale.
- Säilitamiseks võimalikult palju kohalikku kogukonda, oleme teinud Kaitseväe vajadustes järeleandmisi ja vähendanud soovitava ala suurust ligemale 10 000 hektarini (koos olemasoleva 3134 hektari suuruse Nursipalu harjutusväljaga).
- Arvestades relvasüsteemi ja nende ohualasid, mille kasutamist on meil ja liitlastel vajalik harjutada (näiteks kaudtule- ja soomusmanöövri harjutusi), oluks vajalik harjutusala suurus ligemale 12 000 ha. See oluks samas suurusjärgus Harjumaal asuva Kaitseväe keskpõlvüüga.
- Eelkõige toimub laiendus riigimaade arvelt (ca 75%), et see puudutaks võimalikult vähe erakinnistuid.
- Harjutusvälja laienduse ala sisse jääb paraku 217 eraomandisse kuuluvat maaüksust, sh 21 maaüksust, millel asub Maa-ameti registri andmetel eluhoone.
- Kuna tegemist on sealhulgas ka reaalsete kodudega, siis oleme valmis kulutama aega ja energiat, et leida kõigile osapooltele sobiv lahendus.

Lahendused kohalike inimestega

- Oleme maaomanikele saatnud e-posti või kirja teel teavituse.
- Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse eesmärk on jõuda eraomanikega kokkuleppele kinnisvara avalikus huvides omandamis seadusest (KAHOS) lähtudes - kokkuleppel maaomanikuga saab toimuda kas müügitehing või maade vahetamine. Varasemas praktikas ei ole vaid ühel juhul õnnestunud omandamise osas jõuda kokkuleppele.

- Tõenäoliselt võtab kogu harjutusvälja ala välja arendamine, sh maade omandamine mõned aastad.
- Hindamisel määratakse hüvitusväärtus, millele on võimalik lisada kokkuleppele jõudmisel motivatsioonitasu 20% ja täiendav hüvitis 10%, kui omandataval kinnistul asub hoone, mida kasutatakse elamiseks.
- Riigile kinnisvara müügi puhul kehtib tulumaksuvabastus.
- Alternatiiviks ka vahetusmaa leidmine. Võimalik on vahetada kinnisasja, kuid vahetatavad kinnisasjad peavad paiknema sarnases turupiirkonnas ja riigilt vahetuseks pakutava kinnistu väärtus võib olla maksimaalselt 30% kõrgem omandatava kinnistu väärtusest. Väärtuste vahe tuleb tasuda sellel osapoolel, kes vahetuse tulemusena saab kallima kinnistu.

Juhime tähelepanu asjaolule, et Nursipalu harjutusala laienduse huviala piir on avalik, mistõttu võivad esineda olukorrad, kus maaomanikud saavad ostupakkumusi ka kiireid tehinguid pakkumatelt kinnisvara kokkuostjatelt. Palume müügisoovi korral igal juhul oodata ära Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuse (RKIK) pakkumus, sest:

1. riik maksab kinnistu ostu korral motivatsioonitasu 20%;
 2. riik maksab elamiseks kasutatava hoone ostu korral hüvitist 10%;
 3. riigile kinnisvara müügi korral kehtib tulumaksuvabastus (20%).
- Paralleelselt maade omandamisega alustatakse lisaks:
 - Tsiatsungõlmaale harjutusvälja teeninduskeskuse kolimine;
 - Sõmerpalu-Nursi riigimaanteele alternatiivse trassi projekteerimine-ehitamine;
 - Keskkonnamõjude ja sotsiaalmajanduslike mõjude kaardistamine ja leevendusmeetmete koostamine. Kindlasti toimub müramodelleerimine, kuna laienemisega kaasneb kindlasti müra kasv ja leviku ulatus.